

TANÁCSOK KEZDŐ KUTATÓKNAK

A könyvtári kutatásokról

1./ Beiratkozás, tájékozódás a könyvtárhasználat szabályairól

Beiratkozás

A különböző profilú, különböző olvasói rétegek tájékozódási igényeinek megfelelő magyar könyvtárak használata szabályokhoz van kötve. Vannak általános – minden könyvtártípusra érvényes – rendszabályok, amelyeket az adott könyvtár a saját előírásaival egészít ki.

A könyvtár használata az olvasó adatainak regisztrálásával kezdődik (beiratkozás). A beiratkozáshoz személyi igazolvány, lakcímkártya, vagy a legfontosabb személyes adatokat tartalmazó egyéb igazolvány (útlevél, jogosítvány, diákigazolvány) szükséges. A könyvtárak többsége választási lehetőséget ad, hogy napijegyet, vagy éves olvasói jegyet állítson ki az olvasónak. A beiratkozási összeg (vagyis a könyvtárhasználat díja) könyvtáranként változó.

Díjkedvezményben részesülnek a diákok (érvényes diákigazolvánnyal), a nyugdíjasok. Díjmentesen kapnak olvasó-jegyet: a közgyűjteményi dolgozók (könyvtáros, levéltáros, muzeológus), a 70 éven felüli életkorúak, illetve a „magyar igazolvánnyal” rendelkező határon túli magyarok.

A könyvtárhasználat helyi szabályait minden könyvtár maga alkotja meg.

Korlátozhatja: a kölcsönzött dokumentumok körét (kézikönyvtári anyagot, folyóiratot nem kölcsönöz egy könyvtár sem, még a Szabó Ervin sem).

A muzeális könyvritkaságokat őrző könyvtárak egyáltalán nem kölcsönöznek, könyvmúzeumnak tekintendők, a köteteket csak helyben, az olvasóteremben lehet olvasni. Ez vonatkozik a Semmelweis Orvostörténeti Könyvtárra is!!

Korlátozhatja a reprodukciót (fénymásolás, fotózás, stb.):

- a dokumentum kora alapján (1900 előtt megjelent kötetekből nem lehet fénymásolatot készíteni),
- a dokumentum fizikai állapota alapján (ha nagyon rossz állapotú a kötet, sérülékenyek a lapok, stb.)
- ha a kötetben a kiadó, nyomda, vagy a szerző erre vonatkozó tiltása olvasható.

Ha a kötet kora, fizikai állapota miatt nem engedélyezett a fénymásolat, illetve a szkennelés, fotójegy megfizetése ellenében, saját fényképezőgépével ki-ki saját maga lefotózhatja a kíván dokumentum-részletet. Vannak olyan könyvtárak, ahol megrendelhető a fotózás a könyvtár fotósától, természetesen külön díjazásért.

A beiratkozás, az érvényes olvasójegy felmutatása jogosítja az érdeklődőt a könyvtár használatára: a katalógusok (hagyományos és elektronikus), a kézikönyvtári anyag használatára, illetve a nyilvántartások alapján szabályosan kitöltött olvasói kérelppel kikérheti a kívánt könyveket, folyóiratokat a raktárból. Egyszerre öt kötet kérhető, melyeket az olvasóteremben olvashat. Hordozható személyi számítógép használata minden könyvtárban elfogadott, engedélyezett.

2./ Tájékozódás a katalógusban, a kézikönyvtárban

A könyvtáros segítségével tájékozódhat az olvasó:

- A kézikönyvtárban elhelyezett könyvekről (lexikonok, bibliográfiák, alapvető kézikönyvek, adattárak, stb.). Szerencsés esetben a kézikönyvtár kötetei is elegendő információt adhatnak a kutató egyszerűbb kérdéseire, nem szükséges alaposabb kutatás.
- Katalógusok (hagyományos „cédula”- katalógus, illetve elektronikus /online/ katalógus) – lehetővé teszik a szerző szerinti keresést illetve a tárgykörre irányuló keresést. Az adott könyvtár ilyen típusú nyilvántartásait, az olvasó témájára vonatkozó forrás-keresés módját a könyvtáros segítségével lehet megismerni.

A gyógyszerészet múltjának kutatásához ajánlható könyvtárak:

1./ Semmelweis Orvostörténeti Könyvtár

1023 Budapest, Török utca 12. (Margit híd budai hídfője, a Budai Irgalmas Kórház főépületével szemben)

Telefon: 212-5368, 212-5421.

e-mal: orvostorinet@t-online.hu

Honlap (nem önálló): www.semmelweis.museum.hu – ezen belül található meg a Könyvtárra vonatkozó valamennyi fontos tudnivaló, innen elérhető az online katalógus is.

Nyitva tartás: Hétfő: 9-19

Kedd: 9-17

Szerda: 9-19

Csütörtök: Zárva

Péntek: 9-16.30

Szombat - Vasárnap: Zárva

Nyári időszakban (június közepétől szeptember közepéig) nincs esti nyitva tartás. Az átlagosan egy hónapos nyári szünet (július vagy augusztus hónapban) alatt a könyvtár nem fogad olvasókat.

2./ Ernyey József Gyógyszerésztörténeti Könyvtár

1084 Budapest, Mátyás tér 3.

Tel.: 333-8381

Honlapja: önálló nincs, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum fenti honlapján elérhető.

Nyitva tartás: Kedd: 13.30-15.30-ig

Bejelentkezni és információt kérni Ráczkevy Edit könyvtárostól lehet.

Tel: 212-53-68, vagy 212-5421. Egyéb elérhetősége: orvostortenet@t-online.hu és raczkevyedit@semmelweis.museum.hu

Nem fővárosi kutatóknak ajánlható:

Kőszegi Patikamúzeum Gyógyszerésztörténeti Könyvtára

9730 Kőszeg, Rákóczi F. u. 3.

Tel.: 94-360.980

Előzetes megbeszélés alapján látogatható.

Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum

Orvostörténeti Gyűjtőhely Könyvtára

4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.

Az Egyetem I. sz. telepén, az un. Kenézy villában található.

Nyitva tartás: Hétfőtől- Csütörtökig: 8-16-ig

Pénteken: 8-15-ig.

Tel.: 06- 52-611-717/54599

